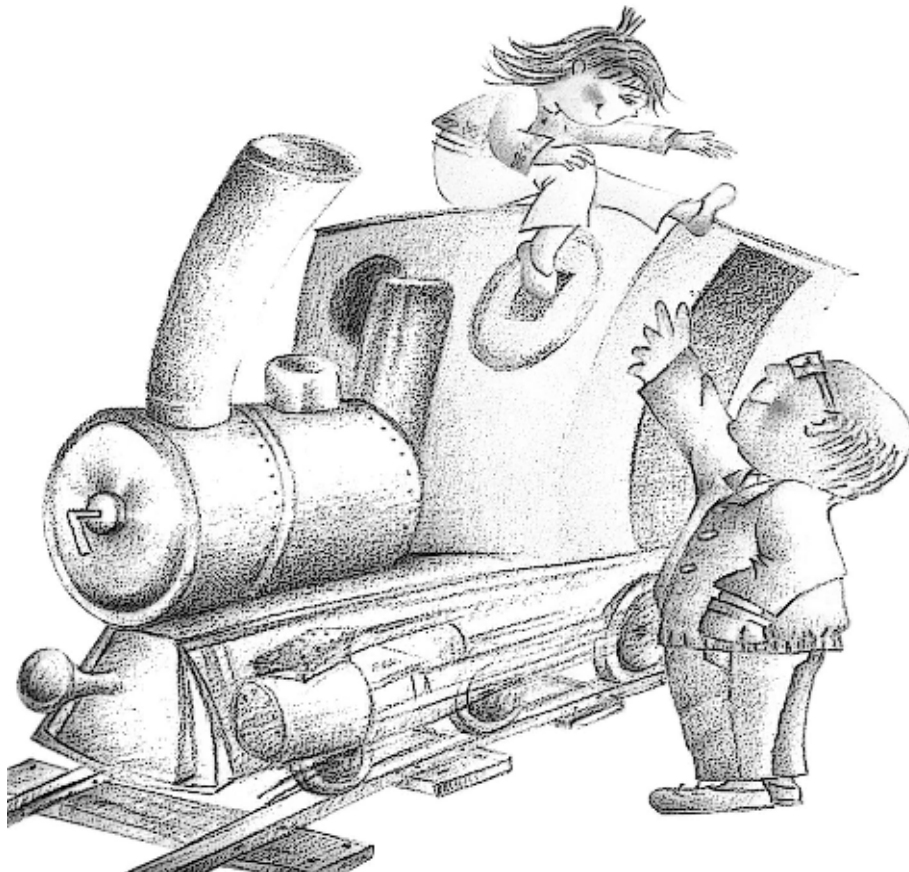

La Panderola, un tren que vola

Pep Castellano i Canto Nieto

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE RAQUEL ROQUE BELLOVÍ

33

© Pep Castellano
Il·lustracions de Canto Nieto
190 x 130 mm., 80 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2014 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net

1. OBJECTIUS, CONTIGUTS I COMPETÈNCIES

OBJECTIUS	CONTIGUTS	COMPETÈNCIES
Fomentar l'hàbit lector	Lectura	Comunicativa, lingüística i audiovisual
Extraure les principals idees del text	Preguntes objectives	Comunicativa, lingüística i audiovisual
Fer una descripció	Descripció dels personatges principals	Comunicativa, lingüística i audiovisual
Expressar i reconèixer sentiments i emocions	Sentiments, emocions i relacions entre els personatges	Autonomia i iniciativa personal
Utilitzar eines de recerca d'informació	Investigar la història de la Panderola	Aprendre a aprendre Tractament de la informació i competència digital
Ubicar en un mapa polític mut els pobles i comarques que recorria la Panderola	Plana Alta Plana Baixa Castelló, el Grau, Almassora, Vila- Real, Borriana i Onda	Coneixement e interacció amb el món físic Tractament de la informació i competència digital
Recordar la història de la Panderola a través de la seua cançó	Lletra de la Panderola, partitura	Artística i cultural
Crear missatges i enigmes	Segons les pautes dels enigmes del llibre	Artística i cultural Comunicativa, lingüística i audiovisual
Donar color a una il·lustració del llibre	Donar color i acabar els fons de la imatge dibuixant objectes significatius, paraules i emocions que destacarien del llibre.	Artística i cultural

2. ESTRATÈGIES DIDÀCTIQUES

Contextualització:

Aquesta proposta didàctica va dirigida als alumnes de segon cicle de primària. Entre les activitats proposades trobarem preguntes objectives per a la comprensió lectora, unes altres més obertes i de recerca d'informació sobre la història del tren i la ciutat de Castelló, i per últim, trobarem activitats dirigides a les àrees de coneixement del medi, noves tecnologies i educació artística i musical. Sense oblidar-nos de l'educació emocional, que fa èmfasi en els sentiments i emocions que experimenten els personatges en les relacions d'aquesta història.

3. MOTIVACIÓ GENERAL DE L'OBRA

Els autors:

Pep Castellano (Albocàsser, 1960) i Canto Nieto (Zamora, 1960), són una parella de creatius i de vida, com ells es defineixen, que per primera vegada, creen junts aquesta petita història, on fan un merescut homenatge a la música que tant admiren i gaudeixen interpretant.

Pep Castellano llicenciat en pedagogia i Canto Nieto il·lustrador, tenen un gran recorregut en això d'explicar històries. Com contacontes, en els seus inicis, i ara com a escriptors. Pep ha escrit contes infantils i novel·les des dels anys 70, destacant premis com Enric Valor de narrativa juvenil de Picanya en 2004 per *Ferum de silenci* o premi Josep Pascual Tirado de Castelló al 2007 per *Dotze Contes i mig*. A més va ser reconeguda la seva tasca com a pedagog per la innovació educativa per la Fundació Càtedra Enric Soler i Godes de castelló. Canto començà il·lustrant les històries de Pep *Marta Martí, reina del rodolí* i de seguida va acabar amb un munt de projectes per a diverses editorials, com, per exemple, *Carmina la pingüina que ve de l'Argentina* o *Els pirates no ploren* entre altres treballs.

Resum de l'obra

La història està inspirada en un tramvia que va funcionar des de finals del segle XIX fins a 1963 per les ciutats del voltant de Castelló. *La Panderola un tren que vola* fa que ens endinsem en una història màgica amb aventures molt familiars i musicals. Com a fil conductor, l'aniversari de la Carla amb el seu iaio Pep ens farà gaudir de la música i d'una aventura màgica.

Comença amb un situació molt familiar en la qual un avi va a recollir a la seva néta a l'escola, gaudeixen del moment de joc lúdic en un parc on està la Panderola. En l'aniversari de la protagonista, el seu iaio li regala un clarinet i una partitura vella sobre aquell tren. Des d'aquest moment viuen situacions màgiques que només resoldran amb la música i amb la motivació de descobrir la història que hi havia darrere d'aquest tren i dels problemes que es desencadenen després de tocar aquell vell clarinet. Els protagonistes s'endinsen en situacions sorprenents, relacions d'amistat molt emotives i valors culturals que descriuen el sentiment d'arrelament que la gent de Castelló té a aquell "tren que vola".

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Decret 108/2014 de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum de l'educació Primària a la Comunitat Valenciana

Reial Decret 126/2014 de 7 de febrer, pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de l'educació primària.

Revista La Barraca nº28, La panderola

La Panderola, Projecte d'investigació, Vicente Nicolau García
<http://mayores.uji.es/proyectos/proyectos2005/panderola.pdf>

ABANS DE LA LECTURA:

Fitxa bibliogràfica:

Títol:
Autors:.....
Editorial:
Col·lecció:
Número de pàgines:.....
Número de capítols:.....
Data d'inici de la lectura:
Data d'acabament de la lectura:

Expectatives:

Investiguem el llibre: observant la portada i la contraportada, fullejant les pàgines i dibuixos. Demanem als alumnes que verbalitzen les seues expectatives. Podem ajudar-los amb aquestes preguntes:

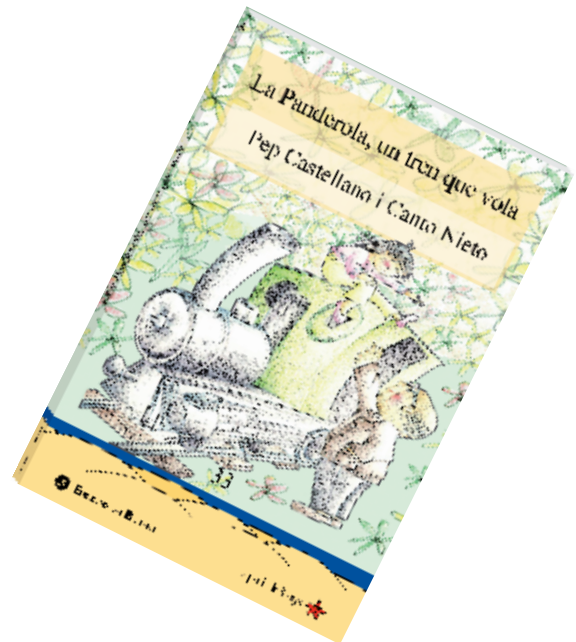
De què tractarà el llibre?

Poden ocórrer aventures?

En quina zona poden ocórrer aquestes aventures?

Com t'imagines els personatges?

Estarà la música present?

DESPRÉS DE LA LECTURA:

Valoració personal

Quin personatge t'ha agradat més?

Quina aventura destacaries?

Per què la música és molt important?

Voldries visitar després d'aquesta història el tren de la Panderola al parc del Grau de Castelló?

Capítol 1:

I. De qui era l'aniversari?

- a) Del Iaio Pepe
- b) De Carla
- c) De Ferran

II. Qui jugava a ser conductor del tren?

- a) El Iaio Pepe
- b) Carla
- c) Ferran

III. Què va demanar Carla per al seu aniversari?

- a) Un joc de taula
- b) Un tren
- c) Una nina

IV. Què li va regalar el iaio Pepe?

- a) Un clarinet nou i una partitura vella
- b) Un tren i un avió a piles
- c) Una classe d'anglès

V. Com es va sentir Carla quan va obrir el regal? I després de la classe d'anglès?

.....
.....

VI. Per què el iaio Pepe li va regalar també la partitura vella?

.....
.....

VII. Troba al capítol 1 la paraula llegüero i explica'n el significat.

.....
.....

Capítol 2:

I. Recerca d'informació sobre "La Panderola".

- ▶ Quan va funcionar?
- ▶ Quins pobles recorria?
- ▶ Com era aquell tren?

II. Per què creus que el iaio deia que la lletra de la cançó li fa un poc de burla a “la Panderola” (treballeu la lletra de la cançó).

La Panderola
De Castelló a Almassora
Ximpum tracatrac,
De Castelló a Almassora
Ximpum tracatrac,
Hi ha un tren que vola leré
Hi ha un tren que vola leré
Hi ha un tren que vola leré
Leré, leré, leré
Hi ha un tren que vola leré leré
I per això li dieu, Ximpum tracatrac
I per això li dieu, Ximpum tracatrac
La Panderola leré
La Panderola leré
La Panderola leré leré leré leré
La Panderola leré leré
Era de gran ajuda, Ximpum tracatrac
Era de gran ajuda, Ximpum tracatrac
Per als graueros leré,
Per als graueros leré,
Per als graueros leré, leré, leré, leré
Per als graueros leré, leré
Ara com ja no vola, Ximpum tracatrac
Ara com ja no vola, Ximpum tracatrac
Esta al Paseo leré
Esta al Paseo leré
Esta al Paseo leré leré, leré, leré
Esta al Paseo leré leré

La Panderola

Cançó Popular

Musical score for 'La Panderola' (Cançó Popular). The score is written for a variety of instruments and includes a bass line. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The instruments and their parts are:

- Flauta 1: Treble clef, 3/4 time, melodic line.
- Flauta 2: Treble clef, 3/4 time, melodic line.
- Lira: Treble clef, 3/4 time, melodic line.
- Xilòfon 1: Treble clef, 3/4 time, melodic line.
- Xilòfon 2: Treble clef, 3/4 time, melodic line.
- Baix: Bass clef, 3/4 time, bass line.
- Triangle: Percussion, 3/4 time, rhythmic pattern.
- Tom Toms: Percussion, 3/4 time, rhythmic pattern.
- Caixa Xina / Claves: Percussion, 3/4 time, rhythmic pattern.

La Panderola

2

Fl. 1

Fl. 2

7

Glk.

Xyl. 1

Xyl. 2

7

Euph.

7

Trgl.

7

T.T.

7

W. Bl.

La Panderola

Capítol 3:

I. Com funcionava la Panderola?

- a) Amb carbó
- b) Amb electricitat
- c) Amb rialles

II. Com havia de sonar la Panderola? (onomatopeies)

- a) Ni-no-na!
- b) Xiuuuuu-xiuuuuuuuuuuuuuuuuu!
- c) iiiiiiiii-oooooooooo!

III. Per què no va sonar?

.....
.....

IV. Què fa el clarinet màgic del iaio Pepe?

.....
.....

Capítol 4:

I. Què ha desaparegut en el museu?

- a) Un vagó de fusta
- b) Una pintura de Ripollés
- c) Un taulellet de ceràmica

II. Què vol fer la Panderola?

.....
.....

III. Quantes hores tenen per trobar la peça perduda del museu?

.....
.....

Capítol 5:

I. Per què van a anar a buscar a Ferran?

.....
.....
.....
.....

II. De què es va vestir Ferran per pujar a la Panderola?

.....
.....
.....

III. Quines ciutats havien de visitar? Marca-les al mapa i pinta les dues comarques

Capítol 6:

I. Qui era Juanito?

.....
.....

II. Que van trobar el iaio Pepe i Juanito a la casa encantada?

.....
.....

III. Com funcionava la màgia dels instruments?

.....
.....

IV. Com se'n va adonar Juanito de la màgia del clarinet?

.....
.....

Capítol 7:

I. Que és el Fadri? On està situat? (Recerca d'informació)

.....
.....

II. Inventa un missatge seguint les regles del sí i el no.

.....
.....

III. Per què van renyir el iaio Pepe i Juanito? D'haver pogut intervindre, que hauries fet tu perquè es tornaren a fer amics?

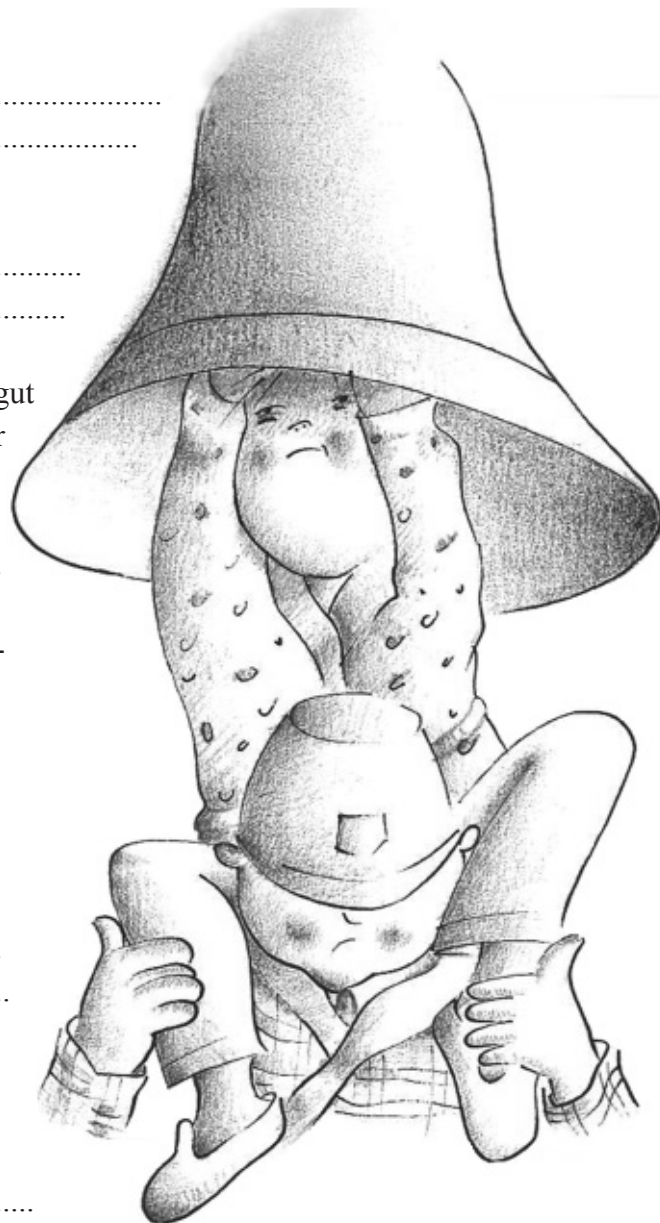
.....
.....

IV. Segons Ferran, a Castelló on hi ha una olivera mil·lenària?

- a) Al seu barri
- b) Al centre
- c) A la Plaça Major

V. Qui era Miquel Peris? (Recerca d'informació)

.....
.....

Capítol 8:

I. Per quins llocs van anar segons les dues pistes?

.....
.....
.....

II. Envia un missatge secret amb la lletra Marlett (treball a l'aula d'informàtica)

.....
.....

Capítol 9:

I. Què té tretze claus?

.....
.....

II. Què li demanava Juanito al iaio Pepe a canvi del vagó?

.....
.....

III. Com es van fer un altre cop amics?

.....
.....

IV. Com van portar el vagó i la locomotora al museu?

.....
.....

Capítol 10:

I. Com van solucionar el problema de la Panderola al parc?

.....
.....

II. Què va passar amb els dos instruments?

.....
.....

III. Voldries aprendre música per a poder compondre i tocar els instruments màgics? A qui dedicaries la teua primera cançó?

.....
.....

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Busca en Internet informació sobre un tren anomenat Xitxarra i escriu-ne dues semblances i dues diferències amb la Panderola

SEMBLANCES	DIFERÈNCIES

Dona color a aquesta il·lustració del llibre, pots acabar-la ficant objectes, paraules, personatges, emocions significatius de tota la història. (pàgina 45, sols el clarinet i el saxo)

